

DEAF
CULTURE,
HERITAGE AND
DIVERSITY

Deaf Studies | Workshop

Dove rolmodellen en leiders

Doof activisme en belangenbehartiging

Co-funded by
the European Union

Welkom

- Inleiding
- IJsbreker

Inhoud

Inleiding

Het begin

Burgerrechtenbeweging

Technologische vooruitgang

Betekenis vandaag

Rolmodellen

Actiedagen

Samenvatting en vooruitzichten

Conclusie en discussie

Feedback

DEAF
CULTURE,
HERITAGE AND
DIVERSITY

Leerdoelen

- Inzicht krijgen in de geschiedenis van vertegenwoordigers van de dovensgemeenschap
- Kennis van belangrijke mijlpalen in het activisme van doven
- Galerij met rolmodellen – activisten
- Inzicht in en respect voor de eigen cultuur, waarden en behoeften
- Kennis van belangrijke organisaties (lokaal, regionaal, internationaal)
- Versterking van de eigen betrokkenheid.

Co-funded by
the European Union

Info: Activisme en de dovengemeenschap

Door de geschiedenis heen hebben dove mensen gestreden voor hun

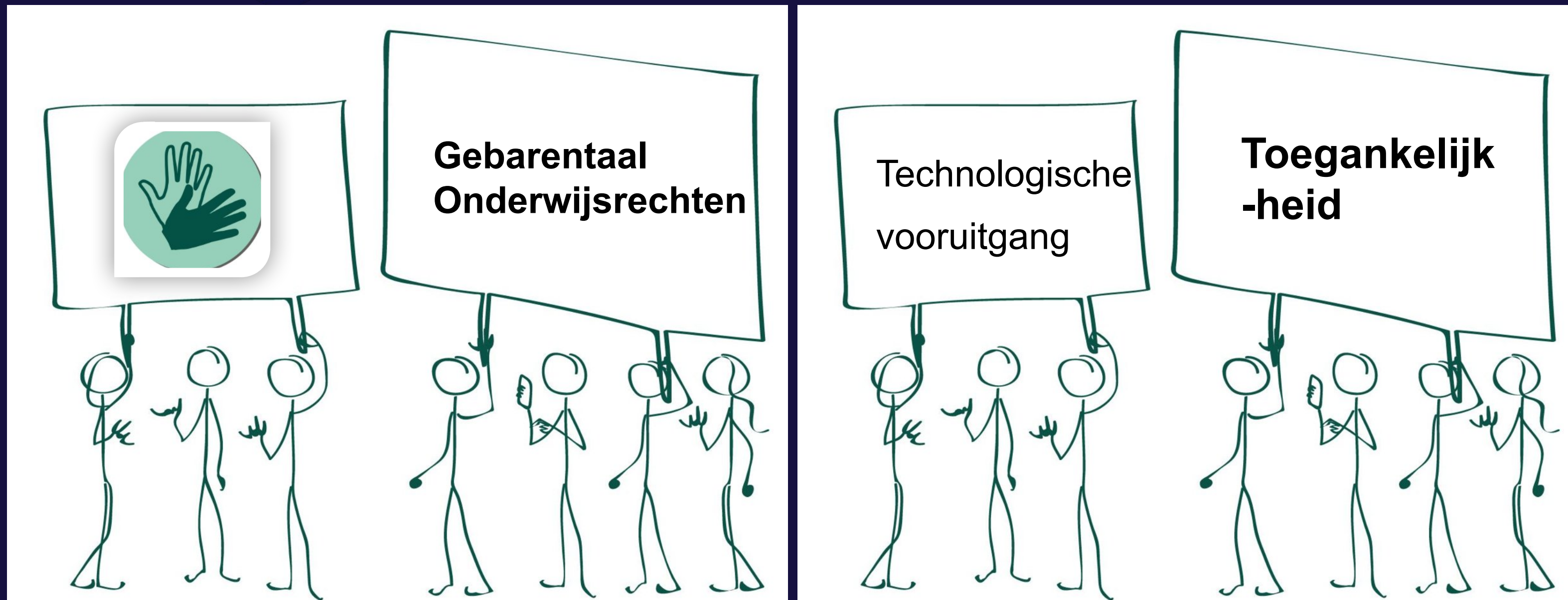
- rechten
- cultuur
- zelfbeschikking

Het **activisme** wordt gekenmerkt door

- het streven naar gelijkheid
- erkenning van gebarentaal
- culturele autonomie

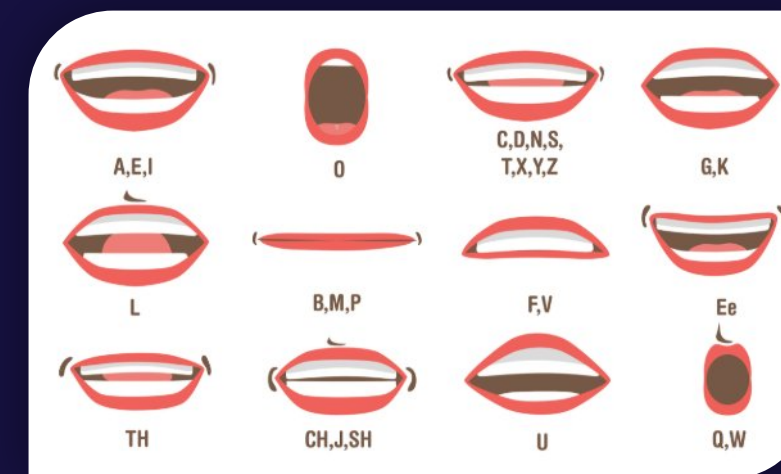
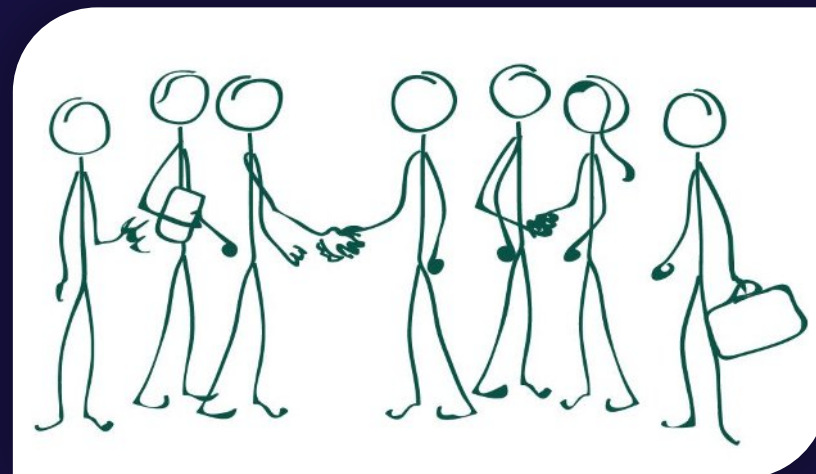

Belangrijke mijlpalen

Co-funded by
the European Union

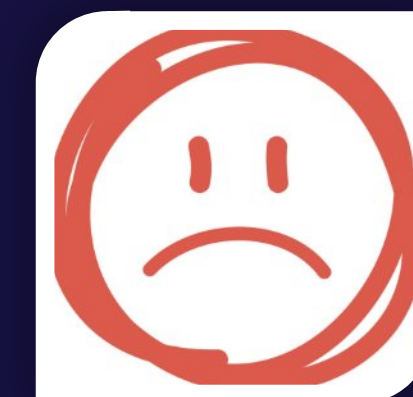
Het begin - 19e en begin 20e eeuw

Oprichting van verenigingen en federaties, met name in Europa en de VS
Voorbeeld: National Association of the Deaf (NAD), VS, 1880

Inhoud / Situatie:

- Liplezen in plaats van gebarentaal
- Veel dove mensen werden **uitgesloten** van het onderwijssysteem of **geïsoleerd** in gespecialiseerde instellingen..

Culturele beweging Activisme voor gebarentaal (1920-1960)

Keerpunt:

Gebarentaal = zelfstandige taal

1960: William Stokoe

publiceert het baanbrekende werk **Sign Language Structure**

- = Taalkundige erkenning van gebarentaal
- = Bevordering van de bescherming van gebarentalen
- = Oprichting van gebarentaalbewegingen

Beweging: Gebarentaal als onderdeel van culturele identiteit
Activisme: Eisen van erkenning en zelfbeschikking

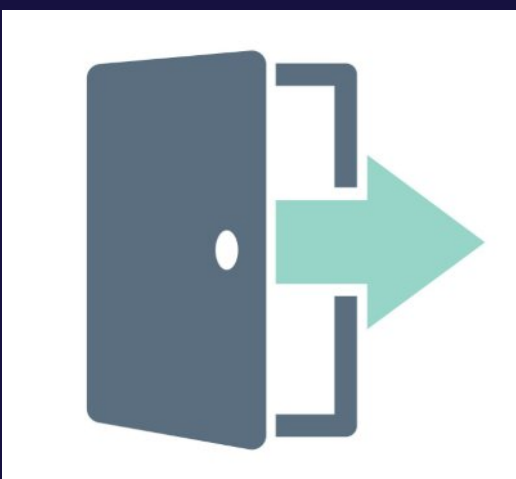
De burgerrechtenbeweging van de jaren zestig en zeventig

Strijd voor gelijkheid:

- Amerikaanse ADA (Americans with Disabilities Act)
= Wettelijke regelgeving voor mensen met een handicap

- Eisen voor toegang tot onderwijs, werk, politiek en cultuur.

“Deaf President Now” (DPN) 1988:

- Protestbeweging aan de Gallaudet University in Washington, D.C.

- Studenten eisen de verkiezing van een dove president — een groot succes!

Zelfbelangenbehartiging — Respect — Gebarentaal —
Oprichting van organisaties — “Niets over ons zonder ons!”

Digitalisering: technologische vooruitgang

Technologie:

- Ondertitels
- Video-apps
- Internet – wereldwijde verbinding
- KI

Gebarentaaltolken ter plaatse en online

Video: rolmodellen politiek, economie, technologie

Wereldwijd

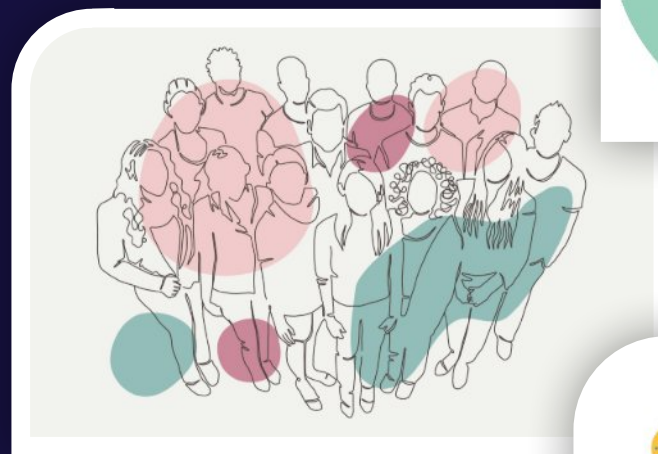

Nederland

Info: Het belang van activisme voor doven vandaag de dag

De beweging heeft er in belangrijke mate toe bijgedragen dat gebarentaal nu **als een volwaardige taal** wordt erkend.

Bewustwording van de **culturele identiteit** van de **dovengemeenschap**.

Dove mensen zijn tegenwoordig actief in de politiek, wetenschap, kunst en de media – als **rolmodellen en ambassadeurs** voor hun cultuur.

Inzet voor inclusieve samenlevingen, toegankelijkheid en zelfredzaamheid

DEAF
CULTURE,
HERITAGE AND
DIVERSITY

Wereldwijd netwerken

Activite
it

Wereldfederatie van Doven

[Wereldfederatie van Doven | Inclusie & gelijke rechten](#)

Welcome to

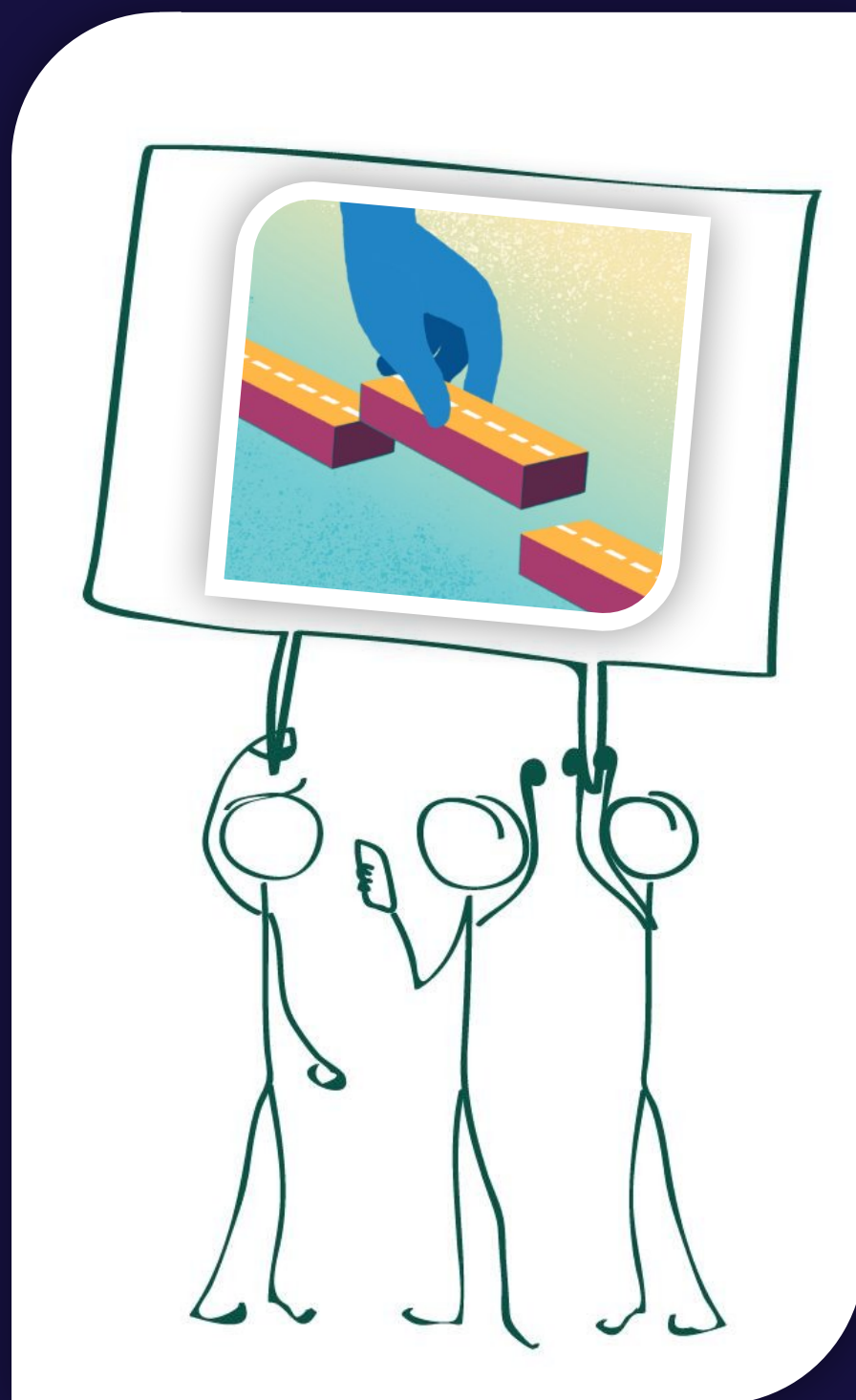
European Union of the Deaf Youth

[Home - EUDY](#)

Co-funded by
the European Union

Huidige uitdagingen

Vooruitgang

- wettelijke erkenning van gebarentaal in veel landen.
- grotere zichtbaarheid in de media, de politiek en de cultuur.

Uitdagingen

- ongelijke machtsverhoudingen
- gebrek aan toegankelijkheid
- sociale vooroordelen

Blijf strijden voor volledige toegankelijkheid

- in de openbare ruimte,
- in het onderwijs,
- op het werk en in de media.

Actiedagen

International Week of Deaf People

2025

Celebrating Identity, Culture, and Rights!

United Nations

International Day of Sign Languages
23 September

Co-funded by
the European Union

Organiseer je eigen actiedag!

Wat is jouw
boodschap
en
visie?

Activity

Conclusie & Toekomst

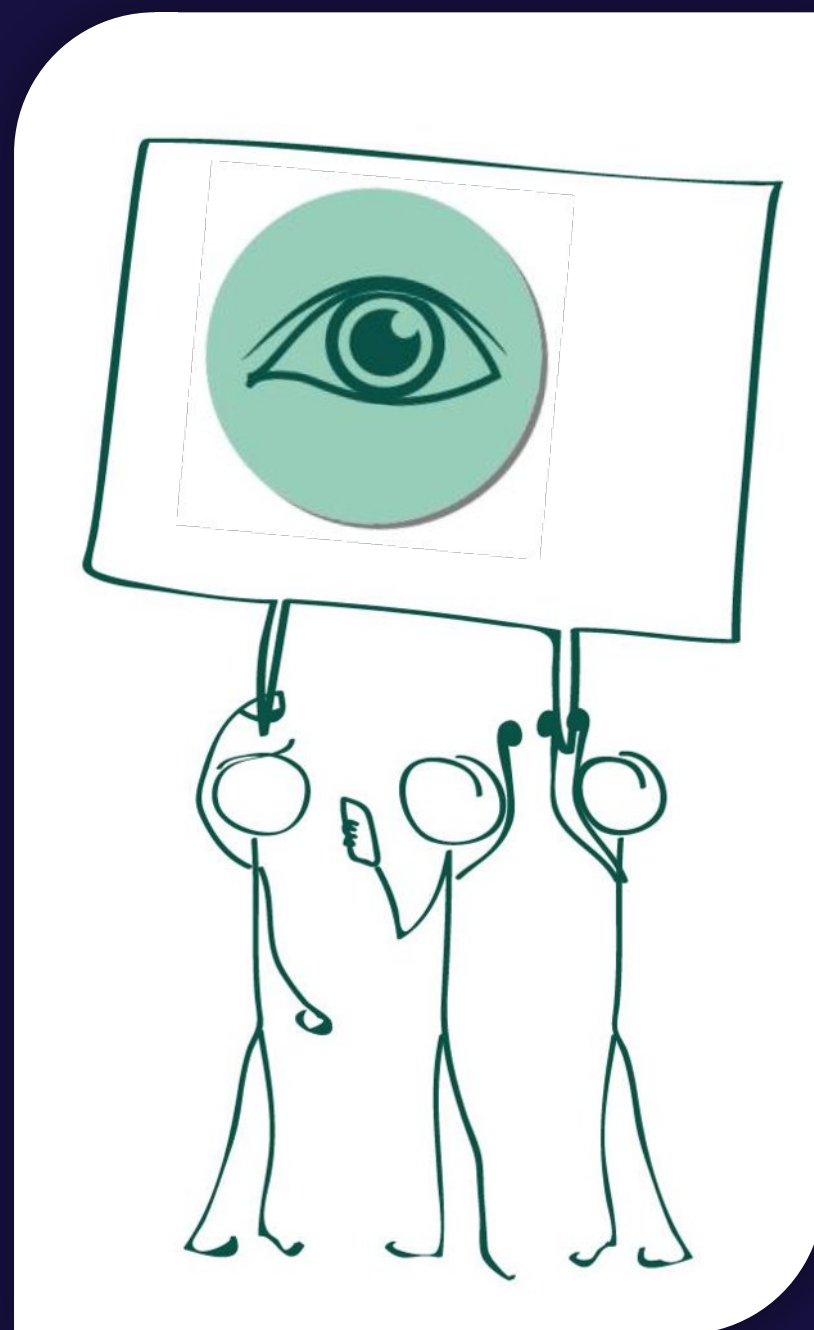
Geschiedenis van het dovenactivisme
= **Moed – Creativiteit – Inzet voor gelijkheid**

Succesverhalen zoals het protest bij Gallaudet laten zien hoe zelfbewust activisme verandering teweegbrengt.

De strijd voor volledige erkenning, zichtbaarheid en toegankelijkheid gaat onophoudelijk door.

Toekomst:

- meer empowerment
- technologische innovaties
- wereldwijde netwerken
- grotere maatschappelijke acceptatie.

designed by freepik.com

Bedankt voor uw aandacht!

Contact

<https://deafstudies.eu/>

Deaf Culture, Heritage and Diversity

@deafstudies.eu

TURKOOIS

Innosign

Witaf
Seit 1865 im Dienste der Gehörlosen

ISTITUTO DEI SORDI
DI TORINO